

Undervattenrugbyns historia*

Jim Nilsson

10 mars 1997

UV rugby är en väldigt ung sport och man skulle kunna tro att åtminstone deltagarna känner till dess ursprung. Fel! Alla möjliga "ursprungshistorier" har cirkulerat på senare år, allt från att ha börjat som franska flottans konditions träning, eller ett spel med kokosnötter från avlägsna Kenya. Så var började det hela?

Det var en medlem av tyska undervattensklubben, DUC Köln, vid namn Ludwig von Bersuda, som 1961 kläckte idén om ett bollspel under vatten. Huruvida han fick idén från konditionsövningar med sandfyllda flaskor vid Münchens Undervattensklubb, eller av några andra tankar, är inte känt. En luftfylld boll är inte lämplig för spel under vatten, pga av sin flytkraft och strävan att nå ytan. Med anledning av detta, fyllde Bersuda bollen med saltvatten. Eftersom bollens densitet nu blev högre än normalt vattens, flöt den inte längre till ytan, utan sjönk långsamt till botten. Sjunkhastigheten kunde, under vissa omständigheter, bestämmas av saltlösningens koncentration. Den första undervattensbollen var uppfunnen. Eftersom fotbollar var opraktiskt stora, så använde man vattenpolobollar.

Sedan uppstod frågan; Vilken sorts spel kunde man spela med denna typ av bollar? Även här hade Ludwig von Bersuda en idé. Han spände upp ett nät i mitten av bassängen, likt volleyboll, som slutade en meter över botten. Två lag spelade mot varandra, där det anfallande laget skulle frakta bollen in på motståndarnas planhalva och stoppa bollen i en hink. Idén för spelet var färdig, och DUC Köln använde det som uppvärmning inför normal träning. Andra lag såg detta och började själva använda saltvattenfyllda bollar.

Efter årslånga ansträngningar av DUC Köln, demonstrerades "Kölnska disciplinen" som en tävlingssport vid tyska mästerskapen 1963. Detta var sannolikt den första officiella sporten med en boll under vatten. Vid denna tid, var emellertid intresset svalt.

Bara en medlem av DUC Duisburg, en tandläkare vid namn Dr Franz Josef Grimmeisen, åtog sig att göra en tävlingssport av bollspelet. Hans entusiasm delades dock inte av klubben.

DLRG Mülheim, hade bildat en dykarklubb och fick genom kontakt med medlemmarna i DUC Duisburg, vetskap om sporten, som framöver kom att kallas undervattensrugby. De var mer öppna mot idén. Med hjälp av DLRG Mülheim (sedan 1967 TSC Mülheim/Ruhr), arrangerade Dr Grimmeisen den första matchen i "Undervattensrugby", på söndagen den 4:e oktober, 1964. Den utspelades sig mellan DLRG Mülheim och DUC Duisburg. DLRG förlorade med

---

*Fri översättning av Ward Tomlinson's översättning av artikeln "Entwicklung des UW-Rugbys", i sin tur skriven av Rudi Wiesner i *Sporttaucher* 4/94 pp 8-9.

siffrorna 2-5. Massmedia uppmärksammade denna "premiär" och i det följande numret av "Essener Tageblatt" fanns en halv sida reportage med två bilder.

Dr Grimmeisen forsatte marknadsföra idéerna om en turnering i undervattensrugby för att ge sporten en glans av allvarlig tävling. Han organiserade tillsammans med dykgruppen från DUC Mülheim/Ruhr, till vilken sex spelare från DUC Duisburg hade anslutit sig, de första turneringsreglerna i uv-rugby, samt "Kampen om Guldbollen" i Hallenbad Sued, i Mülheim/Ruhr. Premiären ägde rum den 5:e november, 1965. Sex klubbar sände lag till Mülheim: DUC Bochum, DUC Düsseldorf, DUC Duisburg, DUC Essen, och TSC Delphin Leudenscheid. Dessa var de första lag som drabbades av uv-rugbyfebern! Dåtidens regler medgav lag med 8 spelare, och hemmalaget DLRG Mülheim, stod som vinnare över DUC Duisburg (med vilka Dr Grimmeisen spelade).

Turneringen har spelats varje år sedan dess, vilket gör turneringen till den äldsta i sportens historia. Den Kölnska varianten på spelet slog inte igenom, och spelades bara en kort tid därefter i Köln, och är glömt sedan länge. Kölns lag gick själva över till uv-rugby.

För att föra in sporten på den internationella arenan, vände sig Dr Grimmeisen till dåtidens två mest viktiga medlemmar i CMAS, Frankrike och Sovjetunionen. Han erbjöd uppvisningsmatcher och mediaplats. Sorgligt nog visades inget intresse. Bara en fransk sporttidsskrift, "L'Equipe", skrev en kort artikel i utgåvan den 9:e april, 1965.

De skandinaviska länderna visade större intresse, och utvecklade idéerna på relativt kort tid. Demonstrationer i Danmark, 1973, och i Finland, 1975, var effektiva. Turneringar i Belgien, september 1973, och i Wien, 1979, genererade inget intresse. I östblocket var bara lag från Tjeckoslovakien intresserade, och dessa spelade bara mot andra kommunistiska lag, i dåtidens politiska läge. Denna enda kända uv-rugby turneringen där, var den i Prag, som har hållits varje år sedan 1975 (med undantag för 1979). På senare år deltog även lag från Polen och lag från DDR, som använde sporten som konditionsträning, skickade observatörer. Sedan 1972, då spelet erkändes som sport av VDST, har officiella tyska mästerskap ägt rum (det första inofficiella tyska mästerskapet hölls 1971). Det första tyska mästerskapet utspelades självklart i Mülheim, och de första tyska mästarna blev TSC Mülheim. 1978 blev uv-rugby och uv-hockey officiellt erkända av CMAS, och 28-30 april, 1978, hölls de första europeiska mästerskapen i Malmö/Sverige, och 15-18 maj, 1980, de första världsmästerskapen i Mülheim.

Uv-rugby är populärt i Tyskland på grund av studenterna. Den 10-11 maj, 1986, i Mainz, och den 23-24 maj, i Göttingen, hölls de första universitetsmästerskapen. Dessa föranledde "Aachener Sportspiegel" att släppa en fullsides artikel om sporten.